

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9P/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123383857
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123383857.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom D. E. F., G. XXX/X, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti matky H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. F., G. XXX/X, právne zast. ADIUVANTE s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Halenárska 412/7, 917 01 Trnava, IČO: 52 341 046 a otca D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. F., G. XXX/X, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým otec bude zaviazaný prispievať na maloleté deti výživným, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e sa toto neodkladné opatrenie :

1. Otec D. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n ť y prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným v nevyhnutnej miere, a to 80 Eur mesačne a na výživu maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX výživným v nevyhnutnej miere, a to 80 Eur mesačne počnúc dňom doručenia tohto uznesenia, vždy do 20-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletých detí.

2. Vo zvyšku sa návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

II. Toto neodkladné opatrenie bude trvať určitý čas - do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica, pracovisko Brezno pod sp. zn. BR - 9P/18/2023.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 25.08.2023 sa matka maloletých detí (ďalej len navrhovateľka) domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým otec bude zaviazaný prispievať na maloleté deti výživným 180 Eur mesačne na každé dieťa, k rukám matky vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca odo dňa doručenia rozhodnutia, až do času právoplatného rozhodnutia súdu vo veci rozvodu a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

2.1 Návrh odôvodnila tým, že po opakovaných fyzických i psychických atakoch smerujúcich voči nej aj voči deťom opustila v januári 2023 spoločnú domácnosť. Na základe ňou podaného trestného oznámenia bolo otcovi detí vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby a následne bol rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie dňa 22.01.2023 vzatý do väzby. Neskôr bol na základe jeho žiadosti uznesením Okresného súdu Brezno pod číslom konania 0Tp/5/ 2023-157 zo dňa 03.04.2023 prepustený na slobodu s nahradením väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka za použitia technických prostriedkov.

Otec maloletých detí si od odchodu zo spoločnej domácnosti neplnil voči deťom ani len minimálnu zákonnú vyživovaciu povinnosť. Otec detí podal návrh na rozvod a úpravu práv a povinností k maloletým deťom, ktorý je vedený na Okresnom súde Banská Bystrica, pracovisko Brezno pod sp.zn.

9P/18/2023, kde navrhuje určenie výživného na každé z maloletých detí vo výške 30% zo životného minima. Podľa správy z I. E. J. J. K. I. E. J. L. J. M. M. bol pracovne zaradený, po prepustení z výkonu väzby na slobodu obnovil svoje podnikanie ako živnostník, a to minimálne od mesiaca máj 2023. Napriek svojim možnostiam svoju vyživovaciu povinnosť neplnil, čím ako rodič vystavil deti riziku ohrozenia ich zdravého vývinu vplyvom finančného nedostatku. V prípade absencie pomoci spriaznených charitatívnych organizácií by matka s deťmi zostala na ulici.

Z dôvodu obáv a strachu pred správaním otca sa dlho snažila tajiť jej pobyt s deťmi. V apríli 2023 sa otec telefonicky dopytoval (napriek súdom uloženému zákazu) na jej pobyt ako aj pobyt detí, s tým, že jej pošle na deti peniaze. Do dnešného dňa sa tak nestalo.

Po opakovaných fyzických útokoch zo strany otca navrhovateľka utrpela vážny úraz ramena a hlavy, po čom bola hospitalizovaná a následne musela zanechať dobre platenú prácu s mesačným príjmom cca 698 Eur. Následkom úrazu v období od mája 2022 do marca 2023 poberala len nemocenskú dávku. Nebola schopná splácať svoje dlhy, preto podala návrh na oddĺženie. Následne vykonávala len pomocné sociálne práce s príjmom cca 245,10 Eur. Jej súčasný príjem tvorí zárobok z dohody o vykonaní práce vo výške cca 180 Eur mesačne v hrubom, prídavok na deti vo výške 180 Eur a výživné na jej dieťa z prvého vzťahu vo výške 27,50 Eur, spolu 387,50 Eur. Jej mesačné výdavky na domácnosť predstavujú vyššiu čiastku: náklady na bývanie vo výške 112,50 Eur, strava 330 Eur, náklady na hygienu 60 Eur, cestovné do školy a práce 67 Eur, výdavky spojené s navštevovaním školských zariadení a krúžky 55 Eur, vitamíny a lieky 75 Eur, mobilný telefón a oblečenie spolu 143 Eur, splátka pohľadávky súvisiacej s osobným bankrotom vo výške 15 Eur, spolu 857 Eur.

2.2 Podľa navrhovateľky je otec po prepustení z väzby pracovníkom v rodinnej firme B. N. N. a v prípade, ak by mu bolo umožnené opustiť okres M., táto firma mu vie poskytnúť prácu v M. M.. Uvedené potvrdzuje skutočnosť, že sa dokáže zamestnať v dobre platenej práci, kde jeho príjem môže presahovať aj sumu 1500 Eur a viac. Z hľadiska zárobkových možností a pomerov je otec schopný hradiť navrhované výživné vo výške 180 Eur mesačne na každé z detí, čo korešponduje s ich aktuálnymi potrebami a nárokmi na starostlivosť. Navrhovateľka je presvedčená, že ani zamietnutie žiadosti otca o rozšírenie zákazu vzďaľovať sa z okresu M. a okresu M. M., nemá vplyv na jeho zárobkové pomery. Navrhovateľka poukázala na potencialitu príjmu osoby povinnej platiť výživné v prípade výkonu väzby resp. až výkonu trestu odňatia slobody, ktorú možno uplatniť aj v situácii, v rámci ktorej by otec detí zostal bez práce vlastným pričinením. Vo vzťahu k opodstatnenosti výšky navrhovaného výživného na maloleté deti je v zmysle zákona potrebné prihliadať na osobný výkon starostlivosti o deti, o ktoré sa stará prakticky dlhodobo sama, keďže otec neprispieval, ani keď spolu žili v jednej domácnosti. Dôvodom ich odchodu zo spoločnej domácnosti bola agresivita a násilie zo strany otca. V prípade, ak dieťa žije s tým rodičom, ktorého životná úroveň je preukázateľne nižšia, podľa okolností konkrétneho prípadu bude možné považovať z jeho strany za naplnenú vyživovaciu povinnosť v plnej miere alebo sčasti výkonom osobnej starostlivosti o dieťa. Čím má rodič vyššiu životnú úroveň, tým vyšším výživným by mal prispievať svojmu dieťaťu. Príjem otca je viacnásobne vyšší a ako podnikateľ by dokázal zarobiť možno až 10 násobok súčasného príjmu navrhovateľky (200 Eur).

Má za to, že za daných okolností sú splnené predpoklady pre vydanie neodkladného opatrenia v zmysle § 366 CMP, a síce okrem osvedčenia pravdepodobnosti nároku a nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy (v podobe ohrozenia vývinu maloletých detí) aj schopnosti a možnosti povinného platiť výživné. Aktuálna situácia u maloletých detí vyžaduje upraviť vyživovaciu povinnosť na maloleté deti tak, aby neplnením vyživovacej povinnosti zo strany otca nebol ohrozený zdravý vývin detí.

3. Lustráciou v súdnom registri bolo zistené, že na tunajšom súde sa pod sp.zn. BR - 9P/18/2023 na základe návrhu otca maloletých detí vedie konanie o rozvod manželstva, kde otec maloletých detí žiada, aby deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a aby bol zaviazaný na úhradu výživného na každé z detí sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia, a to vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky; styk s deťmi nežiadal upraviť.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 1, veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

10. Podľa § 366 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 2, písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 220/2023 Z.z. o úprave súm životného minima, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm

a) 268,88 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu,

b) 187,57 eura mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,

c) 122,77 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,

2. o nezaopatrené dieťa.

12. Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa vyplýva, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Obmedzí sa len na osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver, z ktorého možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Záujem maloletého dieťaťa však musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný.

14. Zo súdneho registra bolo zistené, že otec dňa 23.02.2023, v znení podania zo dňa 20.03.2023, podal na tunajší súd návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností rodičov voči maloletým deťom, ktorým sa domáha zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a aby otec bol zaviazaný prispievať na maloletých výživným na každé z detí sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Konanie je vedené pod sp.zn. BR-9P/18/2023.

15. Z obsahu súdneho spisu sp.zn. 9P/86/2023 má súd preukázané, že hrubý príjem matky v apríli 2023 bol 435 Eur, v máji 2023 365 Eur, v júni 247,50 Eur, v júli 2023 bol 242,95 Eur. Od septembra 2023 je matka zamestnaná. Jej pravidelné mesačné výdavky predstavujú náklady na bývanie vo výške 112,50 Eur, strava 330 Eur, náklady na hygienu 60 Eur, cestovné do školy a práce 67 Eur, výdavky spojené s navštevovaním školských zariadení a krúžky 55 Eur, vitamíny a lieky 75 Eur, mobilný telefón a oblečenie spolu 143 Eur, splátka pohľadávky súvisiacej s osobným bankrotom vo výške 15 Eur.

Z obsahu súdneho spisu sp.zn. BR - 9P/18/2023 má súd preukázané, že matka poberá prídavky na deti vo výške 180 Eur mesačne. Od júna 2022 až do apríla 2023 bola práceneschopná, bolo jej vyplácané nemocenské vo výške 310-320 Eur, naposledy 270 Eur. Otec je od marca 2019 živnostníkom, do dňa 26.07.2023 nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2022. Vo výkone väzby bol pracovne zaradený s čistou mzdou 134,11 Eur. V súčasnosti je jeho čistý mesačný príjem 450-500 Eur, jeho mesačné náklady sú 300 Eur nájomné a energie, 50 Eur na elektronický monitorovací náramok, 60 Eur internet.

16. Na základe uvedených skutočností má súd za to, že je nevyhnutne potrebné nariadiť neodkladné opatrenie tak, aby otec bol zaviazaný platiť výživné na maloleté deti v nevyhnutnej miere.

Zvyčajne sa za sumu výživného v nevyhnutnej miere považuje minimálne výživné, ktoré je t.č. vo výške 36,80 Eur. Vzhľadom na výšku príjmu matky a na jej osobnú starostlivosť o maloleté deti, súd v tejto veci považuje za výživné v nevyhnutnej miere výživné vo výške 80 Eur mesačne na každé z maloletých detí, a preto súd aj rozhodol tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého A. sumou 80 Eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou 80 Eur mesačne, vždy do 20-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletých detí, a to do času právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, pracovisko Brezno pod sp.zn. BR - 9P/18/2023.

Pri určení výšky výživného súd zohľadnil odôvodnené potreby maloletých detí v mladšom školskom veku a možnosti a majetkové pomery ich otca. Z týchto dôvodov súd návrh matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol.

Navrhovateľka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia špecifikovala číslo účtu, na ktoré má otec maloletých detí plniť výživovacia povinnosť.

17. Súd uvádza, že výživné na maloleté deti možno priznať od právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej v konaní o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Lustráciou v súdnom registri má súd za preukázané, že matka návrh vo veci samej o určenie výživného na maloleté deti na čas do rozvodu manželstva nepodala.

18. V zmysle cit. ust. § 330 ods. 1 CSP súd určil, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať po určený čas, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. BR - 9P/18/2023.

19. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

20. V zmysle § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho doručením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, a to v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000,- Eur, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho domu komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).